

‘ธัญญ์ จันทธรมมาลา’ แก้ปัญหาชาวนาไทยยากจน ราคารับซื้อข้าวต้องเป็นธรรม

เข็บถึง “ประเทศไทย” หนึ่งในสินค้าขึ้นชื่อย่อมต้องเป็น “ข้าว” ซึ่งนอกจากจะได้ชื่อว่าเป็นชาติที่ส่งออกข้าวเป็นอันดับต้นๆ ของโลกแล้ว ข้าวไทยยังได้รับการยอมรับจากนานาประเทศว่าเป็นข้าวคุณภาพดี มีกลิ่นหอมและรสชาติอร่อย แต่ในขณะที่ข้าวไทยมีชื่อเสียงเรื่องดีในเวทีโลก “ชาวนา” กลับเป็นอาชีพที่ถูกมองข้ามไปของ “ความยากจน” และต้องพึ่งพานโยบายช่วยเหลือจากภาครัฐอยู่ทั่วไป แล้วภาครัฐบาลชุดไหนจะเข้ามาช่วยชาวนาและปฏิรูปแบบอย่างใด

แต่การที่กระทรวงพาณิชย์มีราคาข้าวสารเพื่อการส่งออกเป็นเกณฑ์ที่ราคาข้าวเปลือกจากชาวนา เช่น หากราคาข้าวสารส่งออกที่โลกมีผล 20 บาท ราคาข้าวเปลือกที่รับซื้อจากชาวนาจะอยู่ที่โลกมีผล 10 บาท ส่วนที่เหลือจะเป็นค่าดำเนินการหรืออะไรต่างๆ หากเป็นค่าใดของพ่อค้าไปทั้งนี้ หากเทียบระหว่างราคาข้าวส่งออกกับข้าวบริโภคในประเทศ

เป็นรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ ถือว่าเป็นนักคิดอย่างข้าวที่นำมาล้าง ที่ล้างไป 15 นาที ในความเป็นจริงข้าวบ้านที่หุงข้าวไม่มีเครื่องล้างเส้น 2 นาที หรือหากล้าง 3 นาทีก็ถือว่าแล้ว อีกทั้งยังได้ภาพจากคลิปวิดีโอการล้างข้าวที่มีทั้งมือคนล้างด้วยมือหรือใช้เครื่องล้าง ซึ่งข้าวที่ดีจะไม่ค่อยมีอย่างข้าวไทยจะล้างเพียงน้ำเดียวเพราะต้องการให้ดูคุณค่าทางอาหารอยู่ครบ แต่ข้าวในคลังล้าง 15 นาทีแล้วยังมีสิ่งเจือปนอยู่เลย และบอกว่าแต่เป็นข้าวให้คนกิน แม้แต่ไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์ก็ไม่ควรทำ เพราะสัตว์กินแล้วก็มีสารพิษตกค้าง

ต่อคำถามที่ว่า “เหตุใดจึงบอกว่าเป็นการทำร้ายชาวนา?” ก็ต้องบอกว่าเพราะครั้งแรกคือการเป็น “นโยบายรับจำนำข้าว” เมื่อราว 10 ปี ก่อน สมัยรัฐบาลนายกรัฐมนตรี ชินวัตร ที่ประกาศรับซื้อข้าวตันละ 15,000 บาท

รายการใหม่ช่องช่องยูทูบ “แนวหน้าออนไลน์” อย่าง “สืบสารเมืองแบบ เด่งดั่ง” ดำเนินรายการโดย บุฑูระเดช จิตระดม ซึ่งเริ่มออกอากาศตั้งแต่ช่วงต้นเดือน พ.ศ. 2567 เป็นต้นมา ในตอนที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 9 พ.ศ. 2567 ธัญญ์ จันทธรมมาลา เลขาธิการสมาพันธ์ชาวนาแห่งประเทศไทย ตั้งข้อสังเกตถึงปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชาวนาไทยไม่อาจลืมตาอ้าปาก นั่นคือ “ความที่ไม่สามารถเป็นผู้กำหนดราคาข้าวได้เอง” เมื่อเทียบกับสินค้าอื่นๆ

“เรื่องราคาข้าวไม่ช่วยคนไทยสมัยใหม่ มันถูกปิดกั้นโดยมือเขมือมาโดยตลอด เนื่องจากว่ากระทรวงพาณิชย์มีอำนาจและหน้าที่กำหนดราคาข้าว ตาม พ.ร.บ. การค้าข้าว พ.ศ.2489 กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำหนดราคาข้าวที่จะรับซื้อจากชาวนาทั่วประเทศ มันก็แปลกและจุดแข็งของประเทศไทยคือการเกษตร แล้วข้าวผลิตได้มาก ส่งออกเป็นอันดับ 1 ของทั่วโลก แต่ผู้ผลิตข้าวไม่สามารถกำหนดราคาของตัวเองได้ ซึ่งมันต่างจากสินค้าภาคอุตสาหกรรม ที่ผู้ผลิตอยากจะทำอย่างไรเขาก็กำหนดเอง แต่ชาวนาไทยต้องให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำหนด

รายการใหม่ช่องช่องยูทูบ “แนวหน้าออนไลน์” อย่าง “สืบสารเมืองแบบ เด่งดั่ง” ดำเนินรายการโดย บุฑูระเดช จิตระดม ซึ่งเริ่มออกอากาศตั้งแต่ช่วงต้นเดือน พ.ศ. 2567 เป็นต้นมา ในตอนที่เผยแพร่เมื่อวันที่ 9 พ.ศ. 2567 ธัญญ์ จันทธรมมาลา เลขาธิการสมาพันธ์ชาวนาแห่งประเทศไทย ตั้งข้อสังเกตถึงปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชาวนาไทยไม่อาจลืมตาอ้าปาก นั่นคือ “ความที่ไม่สามารถเป็นผู้กำหนดราคาข้าวได้เอง” เมื่อเทียบกับสินค้าอื่นๆ

“เรื่องราคาข้าวไม่ช่วยคนไทยสมัยใหม่ มันถูกปิดกั้นโดยมือเขมือมาโดยตลอด เนื่องจากว่ากระทรวงพาณิชย์มีอำนาจและหน้าที่กำหนดราคาข้าว ตาม พ.ร.บ. การค้าข้าว พ.ศ.2489 กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำหนดราคาข้าวที่จะรับซื้อจากชาวนาทั่วประเทศ มันก็แปลกและจุดแข็งของประเทศไทยคือการเกษตร แล้วข้าวผลิตได้มาก ส่งออกเป็นอันดับ 1 ของทั่วโลก แต่ผู้ผลิตข้าวไม่สามารถกำหนดราคาของตัวเองได้ ซึ่งมันต่างจากสินค้าภาคอุตสาหกรรม ที่ผู้ผลิตอยากจะทำอย่างไรเขาก็กำหนดเอง แต่ชาวนาไทยต้องให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำหนด

ธัญญ์ จันทธรมมาลา เลขาธิการสมาพันธ์ชาวนาแห่งประเทศไทย ตั้งข้อสังเกตถึงปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ชาวนาไทยไม่อาจลืมตาอ้าปาก นั่นคือ “ความที่ไม่สามารถเป็นผู้กำหนดราคาข้าวได้เอง” เมื่อเทียบกับสินค้าอื่นๆ

“เรื่องราคาข้าวไม่ช่วยคนไทยสมัยใหม่ มันถูกปิดกั้นโดยมือเขมือมาโดยตลอด เนื่องจากว่ากระทรวงพาณิชย์มีอำนาจและหน้าที่กำหนดราคาข้าว ตาม พ.ร.บ. การค้าข้าว พ.ศ.2489 กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำหนดราคาข้าวที่จะรับซื้อจากชาวนาทั่วประเทศ มันก็แปลกและจุดแข็งของประเทศไทยคือการเกษตร แล้วข้าวผลิตได้มาก ส่งออกเป็นอันดับ 1 ของทั่วโลก แต่ผู้ผลิตข้าวไม่สามารถกำหนดราคาของตัวเองได้ ซึ่งมันต่างจากสินค้าภาคอุตสาหกรรม ที่ผู้ผลิตอยากจะทำอย่างไรเขาก็กำหนดเอง แต่ชาวนาไทยต้องให้กระทรวงพาณิชย์เป็นผู้กำหนด

แต่พอเอาเข้าจริงชาวนาถูกหักค่าความชื้นและอื่นๆ ได้เงินจริงประมาณตันละ 8,000 บาทเท่านั้น จนถึงปัจจุบันก็ยังเป็นคำถามคาใจว่า ส่วนค่าที่ถูกหักนั้นไปอยู่ที่ใครบ้าง

ทั้งๆ ที่ ณ เวลานั้น ชาวนาคิดค่าใช้จ่ายแล้วจะต้องลงทุนทำไร่เพื่อปลูกข้าวสำหรับนำไปบริโภค 15,000 บาท แล้วจะนำไปใช้หนี้ แต่เมื่อไม่ได้ราคาตามที่ประกาศไว้ก็ไม่สามารถใช้หนี้ได้ ชาวนาขายข้าวก็โดนใจจนตัวเองไม่มี กระทั่งล่าสุดเมื่อชาวนาจะมีการนำข้าวค้างโกดังจากนโยบายจำนำข้าวออกไปขาย ก็เท่ากับเป็นการทำร้ายชาวนาเป็นครั้งที่ 2 เพราะค่าขายข้าวของชาวนาไทย และที่ชาวนาจะมีความหวังเพื่อขายข้าวได้ราคาสูงขึ้น แต่เมื่อทั่วโลกดูว่าไทยกำลังจะนำข้าวเก่าออกมาขาย ก็ไม่มีใครกล้าให้ราคาซื้อ-ราคาสูงแล้ว

“เคยกินข้าวเก่า รสชาติดี ของข้าวมันจะหายไปเลย กลิ่นมันจะเหม็นๆ ดูๆ แล้วก็รสชาติ ความขาว ความนุ่ม ความหอม มันไม่มีเลย แล้วมันก็จะหัก ยิ่งข้าวเหนียวคนอีสานกินข้าวเหนียวเยอะ เวลากินไม่หมดเขาจะอุ่นอีกรอบ 2 ถ้วยข้าวเกิน 2 ปีขึ้นไปมันจะเหม็นมากเพราะมันเป็นเมือกเล็ก เวลาไปมันติดกับ เติร์ดยาก เพราะฉะนั้นเขาก็ไม่กล้ากินข้าวแห้ง ข้าวทอง ก็แปรรูปกันไป คือข้าวสวยจริงๆ ไม่ควรเก็บเกิน 6 เดือน แต่เก็บมา 10 ปี มันก็เหม็นแล้วมันมีมดมีแมลงอะไรเข้ามามี” ธัญญ์ จันท

ธัญญ์ ยังกล่าวอีกว่า ข้าวที่เก็บไว้เป็นเวลานานจะมีสาร “อะฟลาทอกซิน (Aflatoxin)” เป็นสารพิษที่ละลายตัวที่อุณหภูมิ 250 องศาเซลเซียสขึ้นไปเท่านั้น แต่การหุงข้าวโดยทั่วไปเมื่อมาเดือดอุณหภูมิจะอยู่ที่เพียง 100 องศาเซลเซียส ซึ่งอะฟลาทอกซินนั้นเป็น “สารก่อมะเร็ง” ส่วนที่มีวิธีการทางวิทยาศาสตร์นำไปไม่พบเจอแล้วก็ไม่เป็นความจริงว่าให้กินหรือไม่ และที่ผ่านมาก็ยังไม่เคยมีชาวนานำข้าวไปทำอาหารแล้ว มีแต่ใช้มันสำหรับผลิต ดังนั้นข้าว 10 ปีละมันทำให้ร่างกายเสื่อมโทรมไปทั้ง และต้องมีการการป้องกันเมื่อมีการทิ้งกากอาหารมันขึ้นหลายตัว

ในช่วงท้ายของการรายการ เลขาธิการสมาพันธ์ชาวนาแห่งประเทศไทย ให้บทสรุปเกี่ยวกับความเป็นไปของชาวนาไทยว่า “ชาวนาไทยเจ็บปวดมาตลอดตั้งแต่รุ่นพ่อ” โดยย้ำเรื่องการที่ชาวนาไม่สามารถกำหนดราคาข้าวได้ทั้งที่เป็นผู้ปลูก ดังนั้นการตั้งเกณฑ์ราคาข้าวแต่ละประเทศไทยจึงมีเป้าหมายเพื่อผลักดันให้เกษตรกรชาวนาไทยได้ราคาที่เป็นธรรม “หากบอกว่าชาวนาเป็นกระดูกสันหลัง ก็ต้องทำให้ชาวนาขึ้นยืนได้อย่างมั่นคงด้วย” นั่นคือการที่ชาวนาไทยสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยฐานะที่ดีขึ้น

“ถ้าชาวนามีรายได้ที่ดี มีรายได้สูงขึ้นจากการขายข้าว ไม่มีหรอกแรงงานต่างจังหวัดจะเข้ากรุงเทพฯ ก็ต้องให้ลูกหลานอยู่ที่บ้านหันมาดีกว่า แล้วมีความสุขด้วย ขายข้าวมีวันตันละ 2-2.5 หมื่น ห้า 10 ตัน ก็ได้ 2 แสนแล้ว คุณมีนา 10 ไร่ ไร่หนึ่งเฉลี่ยจะได้ข้าว 1 ตัน” ธัญญ์ จันทธรมมาลา

หมายเหตุ : สามารถรับชมรายการ “สืบสารเมืองแบบ เด่งดั่ง” ดำเนินรายการโดย บุฑูระเดช จิตระดม ได้ทางช่องยูทูบ “แนวหน้าออนไลน์” ทุกวันอังคาร-พฤหัสบดี

คนที่ไม่ได้กำหนดราคาขาย คนกำหนดราคาขายไม่ได้ทำ นี่คือการบิดเบือนของราคาข้าวประเทศไทย บิดเบือนอย่างไร? กระทรวงพาณิชย์ไม่เอาราคาข้าวสารส่งออกมาเป็นตัวอ้างอิงในการรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนา มันอธิบายอย่างนี้ ข้าวเปลือก 2 กระสอบ เวลาไปให้เป็นข้าวสารจะได้ข้าวสาร 1 กระสอบ 2 ต่อ 1 และแล้วข้าวสารในประเทศไทยมันแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ส่งออก ส่วนนี้อยู่ประมาณ 40% ของข้าวสารที่ประเทศแล้วส่วนที่ 2 บริโภคในประเทศ ราคาข้าวสาร 2 ส่วนนี้จะต่างกันมากเกือบครึ่งต่อครึ่ง” ธัญญ์ จันท

ธัญญ์ อธิบายต่อไปว่า หากผู้บริโภคไม่ซื้อข้าวสารในร้านค้า ข้าวสาร 1 ลูกบาศก์เมตร 5 กิโลกรัม ราคาเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 200-250 บาท หรือเฉลี่ย 40-50 บาทต่อโลกมีผล แต่ข้าวสารสำหรับส่งออก ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 10 กิโลกรัมจะ 20 บาท ถูกกว่าข้าวสารสำหรับบริโภคในประเทศเกือบครึ่งต่อครึ่ง

จากเรื่องราคาข้าวที่เป็นธรรมกับชาวนา เลขาธิการสมาพันธ์ชาวนาแห่งประเทศไทย กล่าวต่อไปถึงประเด็นร้อนในช่วงต้นเดือน พ.ศ. 2567 เมื่อ ภูมิธรรม เวชสวธย รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีแนวคิดจะนำข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกนานถึง 10 ปี ไปขายในต่างประเทศ ว่า เพื่อจะเป็นการทำให้ชาวนาและพ่อค้าขายประเทศได้บ้าง เพราะที่ผ่านมาข้าวไทยมีชื่อเสียงไปทั่วโลกในฐานะข้าวที่อร่อยที่สุด แต่ในแง่ปริมาณมีแค่เพียง 10 ปี ที่อาหารเขาเรียกกันว่าข้าวเก่าไปขาย

โดยชาวนาจะแบ่งข้าวเป็น 3 ประเภท คือ 1.ข้าวใหม่ หมายถึงข้าวที่เพิ่งเก็บเกี่ยวจากการทำนาในฤดูกาลปลูกนั้น คือประมาณเดือน 11-12 ซึ่งเป็นช่วงสิ้นสุดฤดูกาลปลูก ชาวนาก็จะนำข้าวใหม่มาขึ้น โดยข้าวใหม่ จะมีสีขาวสวย รสชาติ

มันส่งผลแน่นอน เพราะมันกินแล้วข้าว 10 ปี มาประกาศขาย ห่วงโลกได้ขึ้นหมด ผมถามว่าแล้วมีใครอยากกินของเก่าไหม? ทุกคนกินอาหารมันต้องสดถูกไหม? ข้าวก็ต้องสดใหม่ มันถึงจะให้คุณค่าทางโภชนาการได้ครบถ้วน มันกินแล้วรสชาติอร่อยของประเทศไทย ทำลายชื่อเสียงของข้าวไทย แล้วถามว่าถ้าชาวนาเอาข้าวไปขายทั่วโลกจะเดือดร้อนไหม? ไม่มีต่อๆ ไป หรือในขนาดค้ำข้าวเก่าห่านเอาข้าวไปขายถามว่าจะได้ราคาเดิมไหม? เพราะเคยคิดข้าวไทยมันถูกกดไปแล้ว” เลขาธิการสมาพันธ์ชาวนาแห่งประเทศไทย กล่าว

ธัญญ์ กล่าวต่อไปว่า แล้วคนที่ซื้อไปใช้จนหมดแล้ว